

FOTO: MICHEL GOUDSWAARD

Claartje Kruijff

‘Het verlangen naar verbondenheid en menselijkheid verdient meer ruimte’

Michiel Goudswaard

Ik vraag mij af of we wel voldoende de tijd nemen om te overdenken hoe we nu echt willen leven. Veel mensen hebben het gevoel geleefd te worden: ze voelen zich geen kapitein op hun eigen schip en dat gaat op den duur wringen. De vraag wie we zijn en wat we met ons leven willen, verdient daarom veel meer aandacht. We hebben allemaal een grote mate van vrijheid, de keuzemogelijkheden zijn enorm. Er is weinig vanzelfsprekende gemeenschap. We moeten het allemaal voor onszelf uitzoeken en voor elkaar boksen, en daardoor kunnen we ons eenzaam voelen. We leven ook in een “vloeibare tijd”: alles beweegt voortdurend en dat maakt mensen onzeker. Er is een enorme druk om te presteren, concurreren te blijven, en je talenten te ontwikkelen. We zijn bezorgd over onze baan of over onze toekomst als zzp’er. En we zijn bang dat onze kinderen straks buiten de boot zullen vallen. Tegelijkertijd ontstaat nu een groot verlangen naar verbondenheid, naar meer menselijkheid in het onderlinge verkeer. Ik voel een breed gedeeld verlangen om zin te vinden in het leven, om het leven meer diepgang en richting te geven. Mensen willen af van de oppervlakkigheid en de onverschilligheid, van de geestelijke verschraling. Ze zijn op zoek naar een manier om goed te leven, om het goede te doen. We zouden dat verlangen naar een nieuwe verbondenheid meer ruimte moeten geven. Want mensen vluchten nogal eens weg voor de grote vragen. Of zijn zich er niet van bewust dat hun gevoel van ongelukkig zijn of hun verwarring met die grotere vragen verbonden is. Het is niet gemakkelijk om uit de dagelijkse hectiek te stappen en je af te vra-

CV

1971
Geboren in Soest

1983-1989
Middelbare school, Baarnsch Lyceum

1990-1995
Studie psychologie, Rijksuniversiteit Leiden

1996-2002
Consultant Accenture in Londen en Amsterdam

2002-2009
Studie theologie, VU Amsterdam

Sinds 2009
Predikant/voorganger Dominicusgemeente Amsterdam

Inspiratiebronnen

Mark Rothko
‘Ik heb vijftien jaar geleden voor het eerst een overzichtstentoonstelling van het werk van de Amerikaanse schilder Mark Rothko gezien en dit jaar weer, in het Gemeentemuseum in Den Haag. Ik zie steeds meer in zijn schilderijen.

Zijn doeken zijn zo gelaagd en groots dat je erin verdwijnen kunt. Prachtig mystiek werk.’

Wil Derkse
‘Zijn boek Een levensregel voor beginners. Benedictijnse spiritualiteit voor het dagelijkse leven spreekt me erg aan. Derkse past monastieke geloften toe op het leven buiten de kloostermuren. En formuleert daarmee

een eenvoudige, realistische, haalbare vorm van spiritualiteit.’

W.H. Auden
‘Poëzie is voor mij een belangrijke inspiratiebron. En W.H. Auden staat hoog op mijn favorietenlijst. Bijvoorbeeld de slotregels van zijn gedicht voor Yeats: In the deserts of the heart/ Let the healing fountain

start./ In the prison of his days/ Teach the free man how to praise.’

gen wat je nu echt belangrijk vindt, in je relaties met anderen, in je werk, in de grotere wereld. Je zou dat proces menswording kunnen noemen. Dat houdt voor mij in dat je dichter bij jezelf komt, inclusief je eigen kwetsbaarheid. Dat je de moed kunt opbrengen om kleur te bekennen, je hand uitsteekt naar anderen, maar ook hulp van anderen durft te ontvangen. Dat je niet meer zo bezig bent met jezelf, maar meer kiest voor het grote geheel. Misschien is mens-zijn wel de kunst om je eigen kleine levensverhaal te verbinden met het grotere mensenverhaal. Als je weet wat je eigen ankerpunten zijn, weet wat je werkelijk belangrijk vindt, is het ook gemakkelijker om fundamentele keuzes te maken. Om stress en onzekerheid het hoofd te bieden. Om meer rust, zelfverzekerdheid en geluk te ervaren. Als we meer tijd maken voor onze binnenkant, wordt de nu zo dominante buitenkant vanzelf minder belangrijk. Ik zie bij sterfgevallen vaak dat mensen in hun verdriet echt iets van zichzelf laten zien, hun verdriet en hun angsten durven tonen. Er ontstaat dan rond het sterfbed vaak een diepgaand gesprek. Dergelijke gesprekken zouden we veel vaker kunnen voeren. We leven nu in de paradoxale situatie dat veel mensen hun emoties de vrije loop laten in allerlei vormen van collectieve rouw, maar dat ze hun privébesognes heel weinig delen. Het lijkt wel alsof we de taal niet kunnen vinden om te praten over verlies en tegenslag, en door onvermogen of schaamte het verdriet dan onbenoemd laten. Daarmee ontnemen we onszelf de kans om tot dieper zelfinzicht te komen en te beseffen dat omgaan met tegenslag kan leiden tot innerlijke groei. Het leven wordt dan soms verdrietiger, maar wel geconcentreerder, menselijker en betekenisvoller. Je komt meer in verbinding met jezelf en de wereld om je heen.

Michiel Goudswaard is redacteur van het FD. goudswaard@fd.nl

